

Izvirna jezikovna različica te strani [\[pt\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

portugalščina

Swipe to change

Predložitev zadeve sodišču

Portugalska

1 Ali se moram obrniti na sodišče ali obstaja druga možnost?

Odgovor na to vprašanje je odvisen od vsakega posameznega primera.

Ker ni mogoče napovedati vseh težav, ki bi se lahko pojavile, se morate za nasvete obrniti na strokovnjaka s tega področja.

Če za to nimate finančnih sredstev, lahko zaprosite za pravno pomoč (glej spodnji informativni list o „pravni pomoči“).

Upravičena je lahko uporaba alternativnega reševanja sporov, odvisno od posebnosti zadeve (glej spodnji informativni list o „alternativnem reševanju sporov“).

2 Ali obstaja rok za vložitev tožbe pri sodišču?

Rok, v katerem lahko vložite tožbo za rešitev določenega spora, se razlikuje glede na posamezne primere.

Tudi to vprašanje je treba pojasniti ob pomoči pravnega strokovnjaka, kot je navedeno v odgovoru na prejšnje vprašanje.

3 Ali se moram obrniti na sodišče v tej državi članici?

Brez poseganja v pravila iz predpisov Skupnosti in drugih mednarodnih instrumentov so portugalska sodišča mednarodno pristojna:

- (a) kadar je mogoče tožbo vložiti pri portugalskem sodišču v skladu s pravili o portugalski krajevni pristojnosti iz portugalske zakonodaje;
- (b) kadar se je dejansko stanje, ki je podlaga za tožbo, ali katero koli dejstvo, povezano z njim, zgodilo na portugalskem ozemlju;
- (c) kadar se lahko zatrjevana pravica uveljavlja le s predlagano tožbo na portugalskem ozemlju ali kadar ima tožnik precejšnje težave v zvezi z vložitvijo tožbe v tujini, ker obstaja pomembna osebna ali stvarna povezava med predmetom spora in portugalskim pravnim sistemom.

Portugalska sodišča imajo izključno pristojnost:

- (a) v zvezi s pravicami na nepremičninah in najemom nepremičnin na portugalskem ozemlju, vendar so v zvezi z najemom nepremičnin začasno zasebno uporabo za največ šest zaporednih mesecev pristojna tudi sodišča države članice, v kateri ima toženec prebivališče, če je najemnik fizična oseba ter če imata najemodajalec in najemnik prebivališče v isti državi članici;
- (b) v zvezi z veljavnostjo ustanovitve ali prenehanja družb ali drugih pravnih oseb s sedežem na Portugalskem ter v zvezi z veljavnostjo odločitev, ki jih sprejmejo njihovi organi; portugalsko sodišče za določitev tega sedeža uporablja svoja pravila mednarodnega zasebnega prava;
- (c) v zvezi z veljavnostjo vpisov v javne evidence, ki se vodijo na Portugalskem;
- (d) v zvezi s prisilno izvršbo na nepremičnini na portugalskem ozemlju;
- (e) v zvezi z insolventnostjo ali reorganizacijo oseb s prebivališčem na Portugalskem ali pravnih oseb ali družb s sedežem na portugalskem ozemlju.

4 Če je tako, na katero sodišče v tej državi članici se moram obrniti glede na moje prebivališče in prebivališče nasprotne stranke ali glede na druge vidike moje zadeve?**Kraj premoženja**

Tožbe v zvezi s stvarnimi ali osebnimi pravicami na nepremičninah, delitvijo skupnega premoženja, prisilno izselitvijo, prednostno pravico in prisilno izvršbo ter tožbe za okrepitev, nadomestitev, zmanjšanje ali izbris hipotek je treba vložiti pri sodišču v kraju, kjer je zadevno premoženje.

Tožbe za okrepitev, nadomestitev, zmanjšanje ali izbris hipotek na ladjah ali zrakoplovih pa je treba vložiti pri sodišču v kraju, kjer je zadevni predmet registriran. Če se hipoteka nanaša na premičnine, registrirane v več okrožjih, se lahko tožnik odloči za katero koli od njih.

Če se tožba nanaša na skupino premičnin, ki pripadajo isti osebi in so namenjene enotni uporabi, ali nepremično in premično premoženje ali nepremičnine v različnih okrožjih, jo bo obravnavalo sodišču v kraju, kjer so nepremičnine najvišje vrednosti, ki bo določena na podlagi obdavčljive vrednosti premoženja. Če je nepremičnina, ki je predmet tožbe, v več kot enem sodnem okrožju, se lahko tožba vложи pri sodišču v katerem koli od teh okrožjih.

Pristojnost v zvezi z izpolnitvijo obveznosti

Tožba za izpolnitev obveznosti, odškodnino zaradi neizpolnitve ali nepopolne izpolnitve obveznosti ali prenehanje pogodbe zaradi neizpolnjevanja obveznosti se vložijo pri sodišču v kraju prebivališča toženca. Upnik lahko izbere sodišče v kraju, kjer bi morala biti obveznost izpolnjena, če je toženec pravna oseba ali če je prebivališče upnika na metropolitanskem območju Lizbone ali Porta in ima tudi toženec prebivališče na istem metropolitanskem območju.

Če se tožba nanaša na ugotovitev civilne odgovornosti zaradi protipravnega dejanja ali tveganja, je pristojno sodišče v kraju, kjer se je dogodek zgodil.

Razveza zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti

Za tožbe za razvezo zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti in delitev premoženja je pristojno sodišče v kraju stalnega ali običajnega prebivališča tožnika.

Tožbe za plačilo nagrad

Če se tožba nanaša na plačilo nagrad za zastopnike na sodišču ali izvedence in izterjavo predplačil, plačanih stranki, je pristojno sodišče v kraju, kjer je bila storitev opravljena, zadevi pa je treba združiti.

Vendar če je bila tožba vložena pri pritožbenem ali vrhovnem sodišču, se tožba za plačilo nagrad vložijo pri okrožnem sodišču v kraju prebivališča dolžnika.

Ureditev in razdelitev generalne havarije

Sodišče pristanišča, v katerem je bil dostavljen ali bi moral biti dostavljen tovar ladje, ki je utrpela velike izgube, je pristojno za ureditev in razdelitev stroškov teh izgub.

Odškodnina zaradi trčenja ladij

Odškodninska tožba zaradi trčenja ladij se lahko vložijo pri sodišču v kraju, kjer se je nesreča zgodila, sodišču v kraju prebivališča lastnika ladje, ki je povzročila trčenje, sodišču v kraju, ki mu ladja pripada, sodišču v kraju, kjer je bila ladja najdena, ali sodišču v kraju prvega pristanišča postanka poškodovane ladje.

Stroški za reševanje ali pomoč ladjam

Plačilo, dolgovano za reševanje ali pomoč ladjam, se lahko zahteva pri sodišču v kraju nastanka dejanskega stanja, sodišču v kraju prebivališča lastnika rešenih predmetov ali sodišču v kraju, ki mu rešena ladja pripada ali kjer se nahaja.

Tožbo za razglasitev ladje, ki je bila pridobljena brezplačno ali za plačilo, za prosto prednostnih pravic je treba vložiti pri sodišču v kraju pristanišča, kjer je bila ladja zasidrana v času pridobitve.

Preventivni postopki in predhodni ukrepi

V zvezi s preventivnimi postopki in ukrepi pred vložitvijo tožbe je treba upoštevati naslednje:

- (a) rubež in zaseg premoženja se lahko predlagata bodisi pri sodišču, pri katerem je treba vložiti ustrezno tožbo, bodisi pri sodišču v kraju, kjer je premoženje, ali pri sodišču v katerem koli od zadevnih okrožij, če je premoženje v več okrožjih;
- (b) za prepoved novogradnje je pristojno sodišče v kraju, kjer naj bi delo potekalo;
- (c) za druge preventivne postopke je pristojno sodišče, pri katerem je treba vložiti ustrezno tožbo;
- (d) predhodne ukrepe za predložitev dokazov je treba predlagati pri sodišču v kraju, kjer naj bi se izvedli.

Spis v zvezi z zgoraj navedenimi dejanji in ukrepi je treba priložiti spisu za glavno tožbo, tako da ga je mogoče po potrebi poslati sodišču, pri katerem je navedena tožba vložena.

Vročitev obvestil se zahteva pri sodišču v kraju stalnega prebivališča osebe, ki ji je treba vročiti obvestilo.

Splošna pravila

Splošno pravilo portugalskega civilnega procesnega prava v zvezi s krajevno pristojnostjo je, da vse zadeve, ki niso izrecno določene, obravnava sodišče v kraju prebivališča toženca.

Vendar če toženec nima običajnega ali stalnega prebivališča ali če je odsoten, se tožba vloži pri sodišču v kraju prebivališča tožnika, vendar je treba zahtevek za začasno ali stalno skrbništvo nad premoženjem odsotnega toženca vložiti pri sodišču v kraju zadnjega prebivališča toženca na Portugalskem. Če ima toženec stalno ali običajno prebivališče v tujini, zadevo obravnava sodišče v kraju, kjer je toženec prisoten; če to ni na portugalskem ozemlju, bo zadevo obravnavalo sodišče v kraju prebivališča tožnika, če pa ima ta prebivališče v tujini, je pristojno sodišče v Lizboni.

Splošna pravila za pravne osebe in družbe

Če je toženec država, se sodišče v kraju prebivališča toženca nadomesti s sodiščem v kraju prebivališča tožnika.

Če je toženec druga pravna oseba ali družba, bo zadevo obravnavalo sodišče v kraju, kjer je sedež ali glavna uprava podružnice, agencije, hčerinske družbe ali zastopstva, odvisno od tega, ali je tožba vložena zoper matično družbo ali enega od teh subjektov, vendar se lahko tožba zoper tuje pravne osebe ali družbe, ki imajo podružnico, agencijo, hčerinsko družbo ali zastopstvo na Portugalskem, vloži pri sodišču v kraju tega subjekta, čeprav je tožba vložena zoper matično družbo.

Več tožencev in prekrivajoči se zahtevki

Če je v isti zadevi več tožencev, mora vse obravnavati sodišče v kraju, kjer jih prebiva največ; če isto število tožencev prebiva v različnih krajih, lahko tožnik izbere katerega koli od njih.

Če ima tožnik več zahtevkov, ki jih morajo obravnavati sodišča različnih krajevnih pristojnosti, lahko za vložitev tožbe izbere katero koli od njih, razen če je pristojnost za presojo enega od zahtevkov odvisna od določene zveze, ki sodišču omogoča, da na lastno pobudo ugotovi neobstoj pristojnosti; v takem primeru je treba tožbo vložiti pri navedenem sodišču.

Če pa ima več zahtevkov, med katerimi obstaja razmerje odvisnosti ali podrejenosti, je treba tožbo vložiti pri sodišču, ki je pristojno za obravnavo glavnega zahtevka.

Splošna pravila o pristojnosti v zvezi z izvršbo

Razen v posebnih primerih, zajetih z drugimi določbami, je za izvršbo pristojno sodišče v kraju, kjer prebiva dolжник, čeprav lahko upnik izbere sodišče v kraju, kjer bi morala biti obveznost izpolnjena, če je dolжник pravna oseba ali če je prebivališče upnika na metropolitanskem območju Lizbone ali Porta in ima dolжник prebivališče na istem metropolitanskem območju.

Vendar če se izvršba nanaša na izročitev določenega predmeta ali izterjavo dolga s stvarnim jamstvom, je pristojno sodišče v kraju, kjer je predmet, ali sodišče v kraju, kjer so predmeti, ki so uporabljeni kot jamstvo.

Če je treba tožbo za izvršbo vložiti pri sodišču v kraju prebivališča dolžnika in ta nima prebivališča na Portugalskem, vendar ima tam premoženje, je pristojno sodišče v kraju, kjer je to premoženje.

V primerih prekrivanja izvršb, ki jih morajo obravnavati sodišča različnih krajevnih pristojnosti, je pristojno sodišče v kraju stalnega prebivališča dolžnika.

Izvršba na podlagi sodne odločbe

Za izvršbo odločbe, ki jo izda portugalsko sodišče, se predlog za izvršbo vloži med postopkom, v katerem je bila izdana, izvršba pa se vpiše v zapisnik sodišča in se obravnava neodvisno, razen če je zoper odločbo vložena pritožba, pri čemer se zadeva prenese.

Če je v skladu z zakonom o organizaciji pravosodja za izvršbo pristojni specializirani izvršilni oddelek, je treba temu oddelku nujno poslati kopijo sodne odločbe, ki je podlaga za izvršbo, in spremne dokumente.

Če so odločbo izdali arbitri v arbitraži, ki je potekala na Portugalskem, je za izvršbo pristojno okrožno sodišče v kraju, kjer je potekala arbitraža.

Izvršba sodne odločbe višjih sodišč

Če je bila tožba vložena pri pritožbenem sodišču ali vrhovnem sodišču, je pristojno sodišče v kraju prebivališča dolžnika.

Izvršba na podlagi tuje sodne odločbe

Za izvršbo na podlagi tuje sodne odločbe je pristojno sodišče v kraju prebivališča dolžnika.

Pristojnost sodišča v zvezi z incidenčnimi vprašanji

Sodišče, pristojno za tožbo, je pristojno tudi za odločanje o incidenčnih vprašanjih, ki se pojavijo v njej, in vprašanjih, ki jih toženec postavi pri svoji obrambi.

Pristojnost za vprašanja v zvezi z nasprotnimi tožbami

Sodišče, izbrano za vložitev tožbe, je pristojno za vprašanja, ki izhajajo iz nasprotne tožbe, če je zanje pristojno na podlagi državljanstva, predmeta in hierarhije; če ni, je oseba, zoper katero je vložena nasprotna tožba, oproščena tega postopka.

Zasebni dogovori in dodelitev pristojnosti

Stranki se lahko dogovorita, katero sodišče je pristojno za reševanje določenega spora ali sporov, ki lahko izhajajo iz določenega pravnega razmerja, če je sporno razmerje povezano z več kot enim pravnim sistemom. Dogovorjena določitev pristojnosti lahko vključuje dodelitev izključne pristojnosti portugalskim sodiščem ali zgolj določitev alternativne pristojnosti portugalskih sodišč, kadar ta obstaja, če se domneva, da je ta v primeru dvoma izključna.

Izbira sodišča je veljavna le, če so izpolnjene vse naslednje zahteve:

- (a) povezana je s sporom glede pravic, ki so na voljo;
- (b) dopušča jo imenovano sodišče;
- (c) upravičena je z resnim interesom obeh strank ali ene od njiju, če to ne pomeni resnih nevšečnosti za drugo stranko;
- (d) ne vključuje zadev, ki spadajo v izključno pristojnost portugalskih sodišč;

(e) je rezultat dogovora, ki je pisen ali potrjen pisno ter v katerem je izrecno navedeno pristojno sodišče.

Za dogovor se šteje, da je pisen, kadar je zapisan v dokumentu, ki ga podpišeta stranki, ali kadar izhaja iz izmenjave dopisov, teleksov, telegramov ali drugih sredstev komuniciranja, ki pomenijo pisni dokaz, ne glede na to, ali taki dokumenti neposredno vsebujejo dogovor ali pa vsebujejo klavzulo, ki se sklicuje na drug dokument, ki vsebuje dogovor.

Zaščita otrok in mladih v nevarnosti

V zvezi s pristojnostjo za mladoletnike je za izvajanje ukrepov za spodbujanje pravic in zaščite otrok odgovoren odbor za varstvo ali sodišče v kraju, kjer ima otrok ali mladostnik prebivališče v času prejetja obvestila o položaju ali začetka sodnega postopka.

Če stalno prebivališče otroka ali mladostnika ni znano ali ga ni mogoče določiti, je pristojen odbor za varstvo ali sodišče v kraju, kjer se otrok ali mladostnik nahaja.

Ne glede na navedeno bo odbor za varstvo ali sodišče v kraju, kjer se otrok ali mladostnik nahaja, sprejelo ukrepe, ki se štejejo za nujne za njihovo takojšnjo zaščito.

Če otrok ali mladostnik po izvedenih ukrepih spremeni prebivališče za več kot tri mesece, se zadeva preda odboru za varstvo ali sodišču v kraju novega stalnega prebivališča.

Spremembe dejanskega stanja, ki se zgodijo po začetku postopka, niso pomembne, razen v zgornjem primeru.

Ne glede na pravila o krajevni pristojnosti se lahko, kadar se nevarnost hkrati nanaša na več kot enega otroka ali mladostnika, vložijo ena sama tožba, če pa so bili uvedeni ločeni postopki, se lahko vsi ti združijo s prvotno tožbo, če je to upravičeno zaradi družinskih razmerij ali posebnih tveganjih okoliščin.

Če so bili za istega otroka ali mladostnika uvedeni zaporedni ukrepi varstva, vzgojno-izobraževalni ukrepi ali civilni preventivni ukrepi za mladoletnike, je treba to navesti v spisu v zadevi, da bi jih lahko upošteval sodnik, ki odloča o prvotni tožbi.

Vzgojno-izobraževalni ukrepi

Za presojo dejstev in uporabe vzgojno-izobraževalnih ukrepov je pristojno sodišče v kraju prebivališča mladoletnika v času uvedbe postopka. Če je prebivališče mladoletnika neznano, je pristojno sodišče v kraju prebivališča nosilca starševske odgovornosti. Če imata nosilca starševske odgovornosti različna kraja prebivališča, je pristojno sodišče v kraju prebivališča skrbnika, ki mu je bil mladoletnik dodeljen, v primeru skupnega skrbništva pa sodišče v kraju prebivališča skrbnika, s katerim mladoletnik prebiva. V drugih primerih je pristojno sodišče v kraju, kjer se izvaja skrbništvo, ali če to ni določeno, sodišče v kraju, kjer se otrok nahaja.

Spremembe, ki se zgodijo po začetku postopka, niso pomembne.

Sodišče v kraju, kjer se izvaja skrbništvo, in v kraju, kjer se mladoletnik nahaja, sta pristojni za sprejetje nujnih ukrepov.

5 Na katero sodišče v tej državi članici se moram obrniti glede na predmet tožbe in vrednost spornega predmeta?

V zvezi s tem glej informativna lista „Pravosodni sistemi“ in „Pristojnost“.

6 Ali lahko tožbo vložim sam ali mora to storiti posrednik, na primer odvetnik?

Če zastopanje odvetnika ni obvezno, se lahko stranke zastopajo same ali pa jih zastopajo odvetniki pripravniki ali pravni zastopniki (*solicitadores*).

Zastopanje odvetnika je obvezno:

(a) v zadevah, ki spadajo v pristojnost sodišč, za katere veljajo zgornje meje in pri katerih je dopustna redna pritožba;

(b) v zadevah, pri katerih je pritožba vedno dopustna ne glede na vrednost spornega predmeta;

(c) v pritožbah in zadevah, vloženih pri višjih sodiščih.

Tudi če je zastopanje odvetnika obvezno, lahko odvetniki pripravniki, pravni zastopniki in stranke sami vložijo zahtevke, v katerih se ne sprožijo pravna vprašanja.

V zadevah, v katerih stranke, čeprav ni obvezno imenovati odvetnika, niso določile pravnega zastopnika, priče zasliši sodnik, ki bo postopek tudi prilagodil posebnim okoliščinam.

Stranke mora v izvršilnem postopku, katerega vrednost presega mejo, ki velja za sodišče prve stopnje, zastopati odvetnik, odvetnik pripravnik ali pravni zastopnik, odvetnik pa jih mora zastopati v postopku, katerega vrednost presega mejo, ki velja za pritožbeno sodišče, ali v postopku, katerega vrednost je enaka ali nižja, vendar višja od meje, ki velja za sodišče prve stopnje, če to vključuje kakršen koli postopek, ki poteka v skladu s pogoji deklaratornega postopka.

7 Kje moram vložiti tožbo: v sprejemni pisarni, vložišču sodišča ali pri kakšnem drugem upravnem uradu?

V zadevah, v katerih pravni zastopnik ni potreben in stranka nima posrednika, se lahko zgoraj navedeni procesni dokumenti sodišču predložijo na enega od naslednjih načinov:

(a) vložijo se v sodni pisarni, pri čemer se kot veljavni datum upošteva datum dostave dokumenta;

(b) pošljejo se s priporočeno pošto, pri čemer se kot veljavni datum upošteva datum, ko je dokument poslan s priporočeno pošto;

(c) pošljejo se po telefaksu ali elektronski pošti, pri čemer se kot veljavni datum upošteva datum, ko je dokument poslan.

Glej tudi informativni list „Avtomatizirana obdelava“.

8 V katerem jeziku lahko vložim tožbo? Je to mogoče storiti ustno ali jo je treba vložiti v pisni obliki? Ali jo lahko pošljem po telefaksu ali elektronski pošti?

V vseh sodnih dokumentih se uporablja portugalsčina.

Če mora na portugalskih sodiščih pričati tuji državljan, ki ne govori portugalsčine, mu bo po potrebi postavljen zapriseženi tolmač, da se poenostavi komunikacija.

Za dokumente, napisane v tujem jeziku, ki jih je treba prevesti, bo sodišče na lastno pobudo ali na zahtevo ene od strank osebi, ki jih je predložila, odredilo, naj priloži prevod.

Tožba pri mirovnih sodiščih se lahko vložijo ustno. V vseh drugih postopkih mora biti vložena pisno.

Procesni dokumenti, ki jih morajo stranke predložiti pisno, se sodišču predložijo elektronsko prek računalniškega sistema Citius na spletnem naslovu <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/> v skladu s postopki in navodili v njem, pri čemer se kot veljavni datum upošteva datum, ko je dokument poslan.

Stranka, ki na ta način predloži dokaze, mora vlogo in kakršne koli spremene dokumente predložiti elektronsko, izvornikov pa ji ni treba podpisati, razen če tako odloči sodišče v skladu s procesnim pravom.

Če se v zadevi ne zahteva pravno zastopanje in stranka nima posrednika, glej odgovor na prejšnje vprašanje.

V zvezi s postopkom za izdajo plačilnega naloga glej ustrezni informativni list.

Glej tudi informativni list „Avtomatizirana obdelava“.

9 Ali za vložitev tožb obstajajo posebni obrazci? Če ne obstajajo, kako je treba zadevo predložiti? Ali obstajajo elementi, ki jih mora tožba vsebovati?

Obstajajo posebni obrazci za vloge za izdajo odredbe, za izvršilni postopek in za začetek postopka pri mirovnem sodišču, če se tožnik v zadnjem primeru ni odločil vložiti tožbe ustno.

Glej informativne liste „Postopek za plačilni nalog“, „Izvršba sodb“ in „Alternativno reševanje sporov“.

Ugotovitvena tožba se predloži sodišču z začetno vlogo, v kateri mora tožnik:

navesti sodišče in oddelek, pri katerem je tožba vložena, ter opredeliti stranke z navedbo njihovih imen, prebivališča ali sedeža ter, kjer je to mogoče, matične in davčne številke, poklica in delovnega mesta;
navesti službeni naslov svojega pravnega zastopnika;
navesti vrsto tožbe;
navesti glavna dejstva, na katerih temelji tožba, in pravne razloge, ki so podlaga za tožbo;
oblikovati zahtevek;
navesti znesek zahtevka;
imenovati sodnega izvršitelja, ki je odgovoren za vročitev poziva, ali pravnega zastopnika, ki je odgovoren za njegovo uveljavljanje.
Tožnik mora na koncu vloge predložiti seznam prič in zahtevati druge dokaze.
K vlogi je treba priložiti dokazilo o predhodnem plačilu sodnih taks ali upravičenosti do pravne pomoči namesto plačila sodnih taks.
Sodna pisarna bo zavrnila začetno vlogo in pisno navedla razloge za zavrnitev v katerih koli od naslednjih okoliščin:
če nima naslova ali je naslovljena na drugo sodišče, oddelek istega sodišča ali organ;
če v njej niso opredeljene stranke in navedene podrobnosti, ki jih mora vsebovati (imena, prebivališče ali sedež ter, kjer je to mogoče, matična in davčna številka, delovno mesto in poklic);
če v njej ni naveden službeni naslov pravnega zastopnika;
če v njej ni navedena vrsta tožbe;
če v njej ni naveden znesek zahtevka;
če ne vsebuje dokazila o predhodnem plačilu sodnih taks ali odobritvi pravne pomoči, razen v primeru zakonsko določenega nujnega poziva;
če ni podpisana;
če ni sestavljena v portugalskem jeziku;
če uporabljeni papir ni v skladu z zakonskimi zahtevami.

10 Ali bom moral plačati sodne takse? Če je tako, kdaj? Ali bom moral odvetnika plačati od same vložitve tožbe?

Stroški sodnih postopkov zajemajo sodne takse, stroške in stroške stranke.

Sodne takse

Sodne takse ustrezajo zneskom, ki jih mora v zadevi plačati vsaka stranka, ter se določijo glede na vrednost in zapletenost zadeve na podlagi [uredbe o stroških sodnih postopkov](#).

Sodne takse plača samo stranka, ki vloži vlogo, ne glede na to, ali to stori kot tožnik ali toženec, upnik ali dolžnik, vložnik zahtevka ali nasprotna stranka, pritožnik ali nasprotna stranka v pritožbi, v skladu z uredbo o stroških sodnih postopkov.

Sodne takse je treba plačati pred vložitvijo procesnega dokumenta, za katerega se zahteva plačilo takse (začetna vloga ali zahteva, ugovor itd.), razen če je stranka ali tožba oproščena plačila ali je stranka oproščena predhodnega plačila.

V primeru nasprotne tožbe ali glavne intervencije je treba dodatno sodno takso plačati samo, če vložnik nasprotne tožbe vloži zahtevek, ki je ločen od zahtevka tožnika.

Zahtevek se ne šteje za ločen, kadar želi stranka v svojo korist doseči enak pravni učinek, kot ga predlaga tožnik, ali če želi stranka pridobiti zgolj odškodnino.

Če se v eni vlogi združi več strank, mora celotno sodno takso plačati stranka, ki je navedena kot prva stranka v prvotni vlogi, nasprotni tožbi ali zahtevi, brez poseganja v pravico do vračila od združenih strank.

Če se različne stranke združijo v več kot eni vlogi, je vsak tožnik, vložnik nasprotne tožbe, upnik ali vložnik zahtevka odgovoren za plačilo ustrezne sodne takse, katere vrednost je določena v uredbi o stroških sodnih postopkov.

Za tožbe, ki jih vložijo gospodarske družbe, ki so v preteklem letu vložile 200 ali več tožb, postopkov ali izvršb pri katerem koli sodišču, se sodne takse določijo v skladu z uredbo o stroških sodnih postopkov.

Za odreditev plačila sodnih taks se tožbe in preventivni postopki štejejo za še posebno zapletene, kadar:

(a) vsebujejo dolgovезne navedbe ali zahtevke;

(b) se nanašajo na zelo strokovna pravna vprašanja ali zelo specifične tehnične zadeve ali zahtevajo kombinirano analizo pravnih vprašanj iz zelo različnih okvirov ali

(c) zahtevajo zaslišanje velikega števila prič, analizo zapletenih dokazov ali različne dolgotrajne ukrepe za pridobitev dokazov.

Na splošno se prva ali edina sodna taksa plača do datuma predložitve dokumentov. Če se plačilo izvede elektronsko, ga je treba dokazati z elektronskimi potrdili, kot je določeno z zakonom. Če je opravljeno na papirju, mora vložnik zagotoviti dokazilo o plačilu.

Drugi obrok sodne takse je treba plačati v desetih dneh od obvestila o končni obravnavi, vložnik pa mora predložiti dokazilo o plačilu ali dokazilo o dokončanju takega plačila v istem roku.

Stroški

Vsi izdatki, nastali zaradi postopka, so stroški ne glede na to, ali njihovo plačilo zahtevajo stranke ali pa ga odredi sodnik.

Razen kot je določeno v predpisih o dostopu do prava, vsaka stranka plača stroške, ki jih je imela in ki so nastali med postopkom.

Za stroške je odgovorna stranka, ki je zahtevala ukrep, ali stranka, ki ga izkoristi, če je bil izveden po uradni dolžnosti.

Stroški stranke

Stroški stranke vključujejo znesek, ki ga je vsaka stranka porabila za zadevo in do povračila katerega je upravičena na podlagi razlogov, ki jih je sodišče ugotovilo zoper nasprotno stranko. Stroški se določijo v okviru odločbe sodišča.

Plačilo stroškov stranke, ki ga odredi sodišče, vključuje sodne takse, ki jih je plačala stranka, ki je v postopku uspela, sorazmerno z njenim uspehom, stroške, ki so dejansko nastali stranki, plačilo sodnemu izvršitelju in stroške, ki jih je imel, nagrade pravnih zastopnikov in nastale stroške v skladu s podrobno obrazložitvijo, kot je navedeno v uredbi.

Če bi lahko tožnik uporabil alternativno reševanje sporov, vendar se odloči za sodni postopek, mora svoje stroške nositi sam ne glede na izid postopka, razen če je nasprotna stranka onemogočila uporabo alternativnega reševanja sporov.

Nekatere zadeve so po zakonu oproščene plačila stroškov, enako velja za nekatere stranke.

Ker sodne takse ustrezajo znesku, ki ga je treba plačati zaradi želje vsake stranke, da vstopi v pravdo, je lahko vsaka oseba, za katero se lahko šteje, da je vključena v tožbo (tožnik, toženec, upnik, dolžnik, vložnik zahtevka, nasprotna stranka, pritožnik ali nasprotna stranka v pritožbi), na splošno zavezana plačilu sodnih taks, ker plačilo ustreza zagotovitvi storitve, ne glede na to, ali je stranka v postopku uspela ali ne. Stranke, ki v postopku uspejo, so upravičene do povračila sodnih taks na podlagi predpisov o stroških.

Nagrade

Nagrade določi sodišče, ki mora za to upoštevati pomen opravljenih storitev, težavnost in nujnost zadeve, stopnjo intelektualne ustvarjalnosti pri opravljanju strokovnega dela, dosežene rezultate, čas, ki je bil potreben, prevzeto odgovornost in druge strokovne naloge.

11 Ali lahko zahtevam pravno pomoč?

Da, lahko, če izpolnujete pogoje za odobritev pravne pomoči (glej informativni list „Pravna pomoč“).

12 Kdaj tožba velja za uradno vloženo? Ali me bodo organi obvestili o tem, ali je bila zadeva pravilno predložena?

Glej odgovora na vprašanji 7 in 8.

Sodni uradnik za sprejem vlog ob prejetju vloge preveri, ali so izpolnjene formalne zahteve. Podrobnejši in temeljitejši pregled opravi sodnik v poznejših fazah postopka.

Stranke so vedno obveščene o takih odločitvah.

13 Ali bom prejel podrobne informacije o nadaljnjem poteku (npr. rokih za nadaljnja dejanja v postopku)?

Sodiščem po zakonu ni treba zagotoviti takih informacij. Vendar imajo zdaj pravni zastopniki možnost, da si prek sistema CITIUS, pobude ministrstva za pravosodje za digitalizacijo sodnih postopkov, ogledajo zadeve iz svojih pisarn.

Odvetniki, sodniki in sodne pisarne lahko zdaj, ko se procesni dokumenti vlagajo elektronsko in vnašajo neposredno v aplikacije IT sodišč, ob upoštevanju dejstva, da sodniki uporabljajo iste aplikacije za opravljanje svojih nalog, uporabljajo te aplikacije in portal CITIUS za vpogled v spise in dokumente v zadevi.

Dodatne informacije

[Apoio Judiciário – Protecção Jurídica](#)

[Bases Jurídico-Documentais](#)

[Câmara dos Solicitadores](#)

[Diário da República](#) (Uradni list)

[Direcção-Geral da Administração da Justiça](#)

[Direcção-Geral da Política de Justiça](#)

[Ministério da Justiça](#) (ministrstvo za pravosodje)

[Ordem dos Advogados](#)

[Portal Citius](#)

Zadnja posodobitev: 31/03/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.